

กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

Strategies for Morals and Ethics Development of the Students at Thailand
National University Sports

เบญจมาศ ยศเสนา¹ เนตรนภา เขี้ยวแก้ว² และเบญจวรรณ ยศเสนา³
Benchamat Yotsena, Natnapa Keawkaew and Benchawan Yotsena

Received: July 02, 2024

Revised: September 09, 2024

Accepted: October 15, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตน และ 2) ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ใช้วิธีการศึกษาผสมผสาน การศึกษาเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีค่า IOC เท่ากับ .92 และการศึกษาเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตลำปางที่ลงทะเบียนทั้งหมดในปีการศึกษาในปี 2564 จำนวน 512 คน และสัมภาษณ์จากบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรการบริหารจัดการธุรกิจสุขภาพจำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาคุณธรรมและจริยธรรม อาจารย์ผู้สอนรายวิชาบทบาทหน้าที่พลเมือง และอาจารย์ผู้สอนวิชามนุษย์กับการพัฒนาตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเพื่อหาบทสรุป

¹ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง; Thailand National Sport University, Lampang Campus

² มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเพชรบูรณ์; Thailand National Sport University, Phetchaboon Campus

³ นักวิจัยอิสระ; Independent Researcher

Corresponding author, e-mail: violet_079@hotmail.com

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปางมีระดับพฤติกรรม การปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 ด้าน โดยด้านที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ ด้านความกตัญญูกตเวที ในขณะที่ด้านการมีเมตตา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัยและ ความรับผิดชอบ ด้านความประหยักระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามลำดับ และ 2) กลยุทธ์การ พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 2.1) การสอนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะบัณฑิตด้าน คุณธรรมจริยธรรมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย เพื่อเสริม เต็ม เต็ม คุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 2.2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีเป้าประสงค์จัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิต สาธารณะ 2.3) การใช้แบบอย่างที่ดี 2.4) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และ 2.5) การให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การพัฒนา, คุณธรรมและจริยธรรม, SWOT Analysis

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the level of behavioral practices; and 2) to study the strategies for developing morality and ethics of the students at National Sports University. It was a mixed-method research. The quantitative study used a questionnaire on behavioral practices of the students at National Sports University with an IOC value of .92. The qualitative study used an interview form. The population used in this study was all 512 students of the National Sports University, Lampang Campus, who registered in the academic year 2021. 10 related educational personnel were interviewed, including 5 assistant vice presidents for student affairs, 5 assistant vice presidents for academic affairs, 5 responsible persons for the health business management curriculum, and 5 lecturers of the morality and ethics course, one lecturer of the citizenship role course, and one lecturer of the humanities and self-development course. Data analyzed were percentages, and standard deviations. Data were also analyzed by inductive interpretation to draw conclusions. The research results

found that 1) 1) the students of Thailand National Sports University, Lampang Campus had the level of behavioral practices of students in 5 aspects, where the aspect with the highest score is the aspect of gratitude, while the aspect of kindness, honesty, discipline and responsibility, and thriftiness had the level of behavior in that order; and 2) the strategies for developing morality and ethics of the Thailand National Sports University students had 5 strategies: 2.1) teaching to enhance students' discipline and responsibility to instill graduate characteristics of morality and ethics according to the university's philosophy to complement and complete the desired graduate characteristics of Thailand National Sports University, 2.2) organizing student development activities aimed at organizing student development activities to enhance students' discipline, responsibility, determination in working, and public-mindedness, 2.3) using good examples, 2.4) creating the school environment, and 2.5) involving the community in organizing extra-curricular activities.

Keywords: Strategy, Development, Morality and Ethics, SWOT Analysis

บทนำ

จากสถานการณ์พฤติกรรมของวัยรุ่น เป็นปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำให้สถาบันครอบครัวมีการขาดการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมซึ่งอาจกลายเป็นเด็กหรือเยาวชนที่มีการสร้างปัญหาทางสังคมรวมถึงการขาดแบบอย่างที่ดี จึงทำให้เป็นปัญหาสังคมมานาน ทั้งนี้วัยรุ่นมีพฤติกรรมวิ่งตามกระแสวัตถุนิยมมากเกินไปหมกมุ่นกับการบริโภควัตถุ และเสพติดความสะดวกสบายจนลืมนคุณค่าทางจิตใจ กระแสบริโภคนิยมแพร่สะพัดไปในหมู่คนทั่วไป ถูกการโฆษณากระตุ้นให้ซื้อสินค้าและบริการกันอย่างไม่ลืมหูลืมตา โดยขาดการพิจารณาว่าสิ่งเหล่านั้นจะให้คุณหรือโทษมากกว่ากัน เมื่อกิเลสความอยากได้ครอบงำ จิตจึงผลักดันให้ดิ้นรนแสวงหาวัตถุนิยมเหล่านั้นมาครอบครอง ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม การให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่เป็นวัตถุนิยมเหล่านั้น ทำให้เยาวชนหลายคนหันไปพึ่งวิธีทางลัดเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุนิยมเหล่านั้น เช่น การลักขโมย การโกหกพ่อแม่หรือผู้ปกครองเพื่อนำเงินมาซื้อสิ่งของที่ผิดกฎหมาย การเล่นเกมพนัน เป็นต้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมสนับสนุน และ

พัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมปรับพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน และที่สำคัญส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความดีงามของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของศาสนา จัดกิจกรรมส่งเสริมจิตอาสาพัฒนาสังคมและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2563) องค์ประกอบของความสามารถทางอารมณ์ ที่สำคัญมี 3 ส่วน คือ เก่ง ดี และมีความสุข เก่ง คือ ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ดี คือ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Human Educated) ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคมและเป็นคนดีในสังคม และมีความสุข คือ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ภูมิใจในตนเอง พึงพอใจในชีวิตและมีความสุขสงบทางใจอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมที่มีต่อการพัฒนาคนซึ่งมีผลต่อไปถึงการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานของความเจริญแบบสันติสุขทั้งส่วนตน และส่วนรวม สังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กวัยรุ่น ในช่วง 3 ปีย้อนหลังที่ผ่านมาผู้ศึกษาจึงได้สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มักจะเข้าร่วมกิจกรรมตามคำสั่งของอาจารย์และครูผู้สอน หรือมีสิ่งตอบแทน เช่น คะแนนการเข้าห้องเรียน เป็นต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจค้นหาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง เพื่อต้องการทราบว่าบริบท หรือสภาพแวดล้อมใดบ้างที่เป็นปัญหา หรืออุปสรรคต่อการสร้างคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกลุ่พฤติกรรมพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และนำไปสู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีเมตตา ด้านความประหยัด และด้านความกตัญญูกตเวที

2. เพื่อหากลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study) เป็นการศึกษาแนวคิดดังต่อไปนี้ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม การศึกษากับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและผ่านการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2563 หมายเลขใบรับรองที่ E2564-005

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study) เป็นการเก็บข้อมูลที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การใช้แบบสอบถามเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 1 และดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกและทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปางในปีการศึกษา 2564 จำนวน 512 คน โดยเก็บข้อมูลจากจำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา จากจำนวนประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ได้มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน ประกอบไปด้วย ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา, ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ, ผู้รับผิดชอบหลักสูตรการบริหารจัดการธุรกิจสุขภาพจำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาคุณธรรมและจริยธรรม อาจารย์ผู้สอนรายวิชาบทบาทหน้าที่พลเมือง และอาจารย์ผู้สอนวิชามนุษย์กับการพัฒนาตนเองซึ่งใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ได้มีการจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการตอบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ วิเคราะห์พฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีเมตตา ด้านความประหยัด และด้านความกตัญญูโดยได้มีการจัดทำแบบสอบถามแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาสถานการณ์การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติซึ่งเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน พิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการความคิดเห็นของผู้เรียน จากนั้นคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง

(Index of item-objective congruence: IOC) ของรายการประเมิน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .97 และนำแบบประเมินไปตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดสอบใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 30 คน และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ .955 หมายความว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์ (In-depth Interviews) และการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คนเพื่อหากลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากสถานการณ์และนำมาหาแนวทางกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปโดยใช้วิธีการ SWOT Analysis เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรคและโอกาสเพื่อหากลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้จะนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีเมตตา ด้านความประหยัด และด้านความกตัญญูทเวที ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีเมตตา ด้านความประหยัด และด้านความกตัญญูทเวที

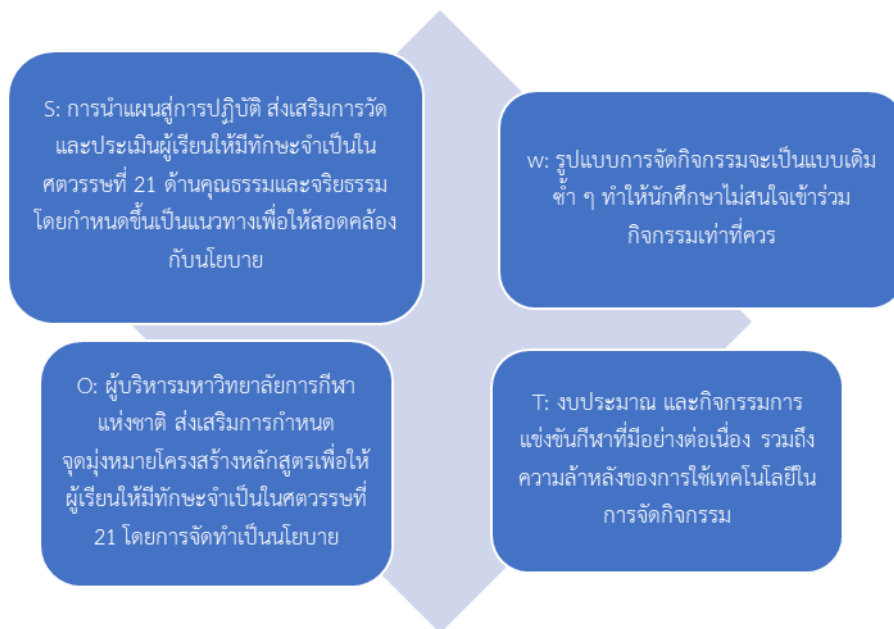
ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับพฤติกรรม	
		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ		
1.	แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.80	0.22
2.	รับประทานอาหารในห้องเรียนหรือในขณะที่อาจารย์สอน	3.87	0.65
3.	เข้าแถวซื้ออาหารหรือรับบริการต่าง ๆ	4.20	0.34
4.	อดทนต่อการทำงานเพื่อให้งานเสร็จแม้จะต้องใช้ความพยายามอย่างมาก	4.24	0.41
5.	ตรงต่อเวลานัดหมายแล้วมาตามนัดและตรงเวลา มาเรียนตรงเวลาไม่มาสาย	4.51	0.37
6.	เข้าเรียนสม่ำเสมอ จะขาดเรียนเมื่อมีเหตุจำเป็น	4.11	0.46
7.	อ่านหนังสือทบทวนบทเรียนเป็นประจำ	3.98	0.62
8.	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เรียบร้อยตามกำหนดระยะเวลา	4.30	0.45
	คะแนนเฉลี่ยรายด้าน	4.25	0.44
	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต		
9.	นำสิ่งของที่มีค่าที่เก็บได้ส่งคืนเจ้าของ	4.67	0.21
10.	คืนเงินทอนให้เจ้าของร้านเมื่อร้านค้าทอนเงินผิด	4.70	0.19
11.	ไม่ลอกข้อสอบ และลอกการบ้านเพื่อน	3.58	0.78
12.	ไม่พูดปด พูดความจริงเสมอ	3.84	0.75
13.	ยอมรับผิดเมื่อทำผิด ไม่ใส่ร้ายความผิดให้กับผู้อื่น	4.14	0.53
14.	ไม่หยิบฉวยสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเองจะใช้สิ่งของผู้อื่นต้องขออนุญาตก่อน	4.60	0.30
	คะแนนเฉลี่ยรายด้าน	4.26	0.46
	ด้านการมีเมตตา		
15.	บริจาคสิ่งของให้ผู้ประสบภัยหรือผู้ด้อยโอกาส	4.20	0.46
16.	ช่วยเหลืองานของมหาวิทยาลัยเมื่อได้รับการขอความร่วมมือ ถึงแม้จะเป็นวันหยุด	4.45	0.52
17.	แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ	4.68	0.31
18.	ยินดีสละสิทธิ์บางอย่างของตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4.48	0.36
19.	อธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนอย่างเต็มใจ	4.20	0.33
20.	ช่วยเหลืองานบ้านด้วยความเต็มใจ	3.98	0.59
	คะแนนเฉลี่ยรายด้าน	4.33	0.43
	ด้านความประหยัด		
21.	ใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น สมเหตุสมผล	4.50	0.28
22.	เก็บเงินสะสมไว้บางส่วนเพื่อใช้ยามจำเป็น	3.88	0.71
23.	ปิดไฟฟ้า หรือน้ำประปาทุกครั้ง หลังจากที่ใช้จนแล้ว	4.16	0.34

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับพฤติกรรม	
		ค่าเฉลี่ย	S.D.
24.	ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	4.20	0.37
25.	ช่วยเหลือและประหยัดพลังงานทั้งในมหาวิทยาลัย สถานที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัยของตนเอง	4.32	0.42
	คะแนนเฉลี่ยรายด้าน	4.21	0.42
	ด้านความกตัญญูทเวที		
26.	แสดงความเคารพพுகารี ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ	4.55	0.33
27.	ตั้งใจทำให้อแม่/หรือผู้มีพระคุณที่เป็นประโยชน์ แม้ว่าจะขัดกับความรู้สึก แต่ยินดีที่จะปฏิบัติตาม	4.40	0.34
28.	ตั้งใจทำให้อแม่/หรือผู้มีพระคุณภาคภูมิใจ	4.19	0.25
29.	แบ่งเบากะระพ้อแม่ หรือผู้ปกครองทำงานตามความเหมาะสม	4.35	0.32
30.	อาสาช่วยเหลืองานของพ้อแม่ ผู้มีพระคุณ และอาจารย์สม่ำเสมอ	4.23	0.34
	คะแนนเฉลี่ยรายด้าน	4.34	0.31
	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.28	0.42

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปางมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 5 ด้าน โดยด้านที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ ด้านกตัญญูทเวที ด้านการมีเมตตา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ และด้านความประหยัดตามลำดับ

2. กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มและผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปโดยใช้วิธีการ SWOT Analysis เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค เพื่อหากลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พบว่า ได้มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน ประกอบไปด้วย ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา, ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ, ผู้รับผิดชอบหลักสูตรการบริหารจัดการธุรกิจสุขภาพจำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาคุณธรรมและจริยธรรม อาจารย์ผู้สอน

รายวิชาบทบาทหน้าที่พลเมือง และอาจารย์ผู้สอนวิชามุ่งเน้นกับการพัฒนาตนเองซึ่งใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 ผลการศึกษาด้วยวิธีการ SWOT Analysis เพื่อหากลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

จากตารางดังกล่าว พบว่า S: จุดแข็งของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติและสามารถนำมาประเมินผู้เรียนให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรมและจริยธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม และ W: จุดอ่อนของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจะเห็นได้ชัดจากรูปแบบการจัดกิจกรรมจะเป็นแบบเดิมซ้ำ ๆ ทำให้นักศึกษาไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร O: โอกาส จะเป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติโดยผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และจัดทำเป็นนโยบายอย่างชัดเจน และ T: ภาวะคุกคาม ได้แก่ ด้านงบประมาณ บุคลากรและเทคโนโลยี อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษาจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความรอบคอบ การมีวินัยในตนเอง คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนิน

ชีวิต การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ความมุ่งมั่น พากเพียร (ความอดทน อุทิศตน) ตลอดถึง จรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อให้เกิดจิตสำนึกสาธารณะและดำรงตนเป็นคนดีในสังคม

ทั้งนี้การกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในนักศึกษามหาวิทยาลัยการ กิฬาแห่งชาตินั้นได้มีการกำหนดกลยุทธ์ไว้ 5 ด้าน ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอนมีเป้าประสงค์การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย เพื่อเสริม เติม เต็ม คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาด้วยการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีเป้าประสงค์จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความ รับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักศึกษาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาด้วยการจัด สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และกลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 5 ข้อดังกล่าวจะมุ่งเน้น “จิตสาธารณะ” ของนักศึกษาให้มีความรู้สึก นึกคิดที่เป็นส่วนรวม ตระหนักถึงและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมร่วมกัน เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รู้สึกนึกคิดถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะร่วมกัน การใช้สิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลรวมทั้งการ บำรุงรักษาสิ่งของที่เป็นของส่วนรวมร่วมกัน แต่ต้องไม่ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือดร้อน และการ ช่วยเหลือต้องไม่ขัดต่อกฎหมายบ้านเมืองอันเป็นประโยชน์ของส่วนรวม

อภิปรายผลการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง มีการประเมินระดับพฤติกรรม การปฏิบัติตนใน 5 ด้าน ได้แก่ ความมีวินัยและความรับผิดชอบ, ความซื่อสัตย์สุจริต, การมีเมตตา, ความประหยัด และความกตัญญูกตเวที (Shawver, T. J. (Ed.), 2024) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ ในการพัฒนาเป็นทั้งนักกีฬาและบุคคลที่มีคุณภาพในสังคม ทำให้เห็นถึงภาพรวมของคุณลักษณะ หรือค่านิยมที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนา (Boyd, K., 2024) ในสถานศึกษา โดยแต่ละด้านที่คุณ กล่าวถึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นนักศึกษาและนักกีฬาในระดับที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม อย่างกว้างขวางสามารถอธิบายความสำคัญของแต่ละด้านได้ดังนี้: 1) ความมีวินัยและความ รับผิดชอบ: นักศึกษาที่มีวินัยและความรับผิดชอบจะสามารถจัดการเวลา การเรียน และกิจกรรม กีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Kumar, T. A., 2024) รวมถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบและหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย การมีความรับผิดชอบเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาตนเอง (Corey, G., Corey, M.

S., & Callanan, P., 2024) และเสริมสร้างความเชื่อมั่นในสังคม (Fischer, J., 2004) 2) ความซื่อสัตย์สุจริต: นักศึกษาควรมีความซื่อสัตย์ต่อทั้งตัวเองและผู้อื่น (Sachayansrisakul, N. & Ponnara, N., 2024) ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือในการแข่งขันกีฬา ความซื่อสัตย์ช่วยสร้างความไว้วางใจจากคนรอบข้างและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสังคม (Warunwutthi, N. & Wattananonsakul, S., 2022) 3) การมีเมตตา: นักศึกษาที่มีเมตตาจะเข้าใจและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งเพื่อนร่วมทีม คู่แข่งขัน และคนรอบข้าง (Zhou, J., Azhar, A., Suhail, A. & Dai, J., 2024) การมีเมตตาช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในทีม (Dany, C., 2024) 4) ความประหยัด: การรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอย่างรู้คุณค่า (Furehaug, M. (No Date) ทั้งในด้านการเงิน เวลา และอุปกรณ์กีฬา จะช่วยให้นักศึกษามีทักษะในการบริหารจัดการชีวิตอย่างยั่งยืน (Kiran Babu, N. C., Agarwal, M., Aimen, I., Alex, L., Burman, N. & Savla, H., 2024) ความประหยัดเป็นพื้นฐานที่ดีในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Stefano, E. D., 2024) 5) ความกตัญญู กตเวที: การแสดงความเคารพและสำนึกในบุญคุณของบุคคลที่ช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่และมีจิตสำนึกที่ดี (Senger, A. R., Torres, D. & Ratcliff, C. G., 2024) นักศึกษาที่มีความกตัญญูมักจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อครอบครัว ครูอาจารย์ (White, C. J., Johnson, K. A. & Mirbozorgi, B., 2024) และผู้ที่สนับสนุนพวกเขาในการเดินทางสู่ความสำเร็จ ซึ่งการปลูกฝังและประเมินพฤติกรรมในทั้ง 5 ด้านนี้จะช่วยให้นักศึกษาเติบโตเป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งในด้านวิชาการ กีฬา และคุณธรรม

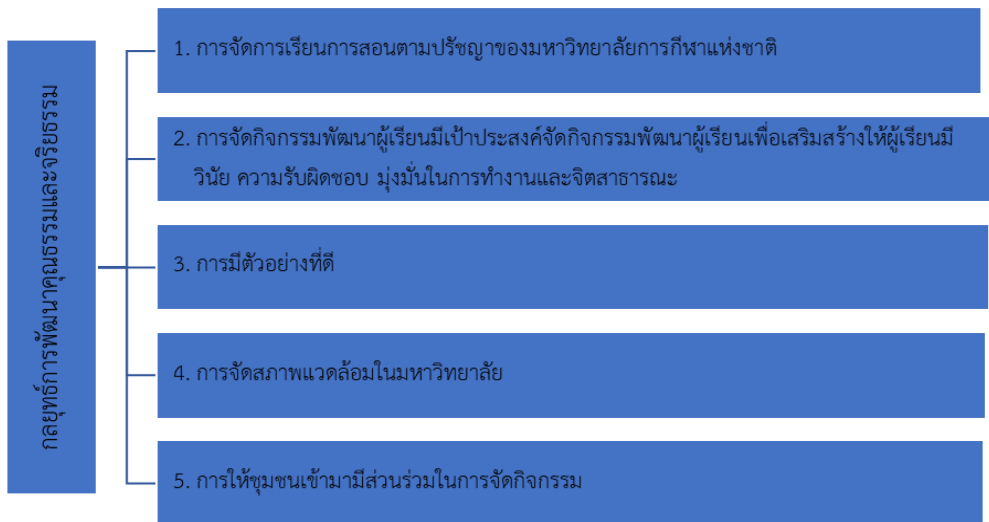
ทั้งนี้มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในฐานะหน่วยงานสถานศึกษาซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการ บ่มเพาะทางด้านจิตใจ ที่ต้องให้ความสำคัญต่อการมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอย่างสูง นอกจากนี้จะเห็นได้จากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) (กรมการศาสนา, 2561) มุ่งส่งเสริมให้คนไทยในสังคมไทยเป็นคนมีคุณธรรม มีความรักชาติ มีความศรัทธาและยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา มีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนโดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และโมเดลประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้คุณธรรมนำการพัฒนา ทำให้สังคมไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ดังนั้นความกตัญญู กตเวทีจึงนับได้ว่าเป็นรากฐานที่สำคัญในการเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” 4 ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ดังนั้นนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลทั้งด้านวัตถุและจิตใจตามแนวคิด “คุณธรรมนำการพัฒนา” เพื่อก้าวไปสู่สังคมแห่งคุณธรรมของประเทศไทย

นอกจากนี้จากการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในนักศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาตินั้นโดยจะมุ่งเน้น “จิตสาธารณะ” ของนักศึกษาให้มีความรู้สึกนึกคิดที่เป็นส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมร่วมกัน เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รู้สึกนึกคิดถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะร่วมกัน การใช้สิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลรวมทั้งการบำรุงรักษาส่งของที่เป็นของส่วนรวมร่วมกัน แต่ต้องไม่ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือดร้อน และการช่วยเหลือต้องไม่ขัดต่อกฎหมายบ้านเมืองอันเป็นประโยชน์ของส่วนรวม สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาจิตสาธารณะตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget, S., 1967) และโคลเบอร์ก (Kohlberg, L., 1969) ที่กล่าวว่า กลไกในการสร้างจิตสาธารณะ เกิดจาก 1) การสร้างความคิดเชิงบวก ซึ่งได้จากการเรียนรู้จากแหล่งอื่นและการคิดโดยใช้เหตุผล 2) การยึดหลักธรรม/คุณความดีเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยคำนึงถึงกระบวนการหลักแห่งความดีงาม ได้แก่ ความพอเพียง การสงเคราะห์ และการประพฤติ การทำคุณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ และความเอื้ออาทร และ 3) การประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ ซึ่งกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะนั้นจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือของหลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เป็นเหมือนเบ้าที่หล่อหลอมบุคคลให้มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม สถาบันศาสนาทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสร้างจิตสาธารณะให้เกิดแก่บุคคล และสถาบันครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้บุคคลเกิดความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกในการให้ความสำคัญกับส่วนรวม เป็นสถาบันพื้นฐานในการสนับสนุนของบุคคลในสังคมผ่านกระบวนการขัดเกลาของสถาบันครอบครัว นอกจากนี้สื่อมวลชนจะหน้าที่ในการกระจายความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกที่เหมาะสมให้แก่สมาชิกในสังคม ดังนั้นในฐานะที่มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบันทางการศึกษาจึงได้มีการขับเคลื่อนกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจและพัฒนา โดยมีเป้าหมายเพื่อปลูกฝังสร้างความยั่งยืนของการมีคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้วยการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 วิธีการนั้นเป็นแนวทางการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย เพื่อเสริม เติม เติม คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติสอดคล้องกับกรอบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ TQF (Thai Qualification Framework) ในกลุ่มมาตรฐานทั่วไป (General Education) ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของ

บุคคล มุ่งเน้นให้นักศึกษามีการพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมด้วยความรับผิดชอบส่วนตนและส่วนรวม มีความสามารถปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม ซึ่งสามารถนำมากำหนดกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

การจัดการเรียนการสอนมีเป้าประสงค์การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย รับผิดชอบต่อ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย เพื่อเสริม เติม เติม คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย รับผิดชอบต่อ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ รวมถึงการมีตัวอย่างที่ดี เช่น นักเรียนรุ่นพี่ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความมีวินัยความรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติประกอบกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลภายนอกและส่งเสริมกระบวนการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา อย่างไรก็ตามการกำหนดกลยุทธ์เบื้องต้นเป็นเพียงแนวทางปฏิบัติที่ต้องส่งเสริมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเน้นความหลากหลาย เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง เน้นส่งเสริมความเพลิดเพลินและการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม

ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกของทรัพยากรมนุษย์ที่มีส่วนในการพัฒนาประเทศการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากบุคคลเป็นคนที่เก่งมีความสามารถแต่ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมอาจจะส่งผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคมได้ ดังนั้นการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ในสังคมบุคคลควรเป็นคนมีระเบียบวินัย มีวาจาดี มีความจงรักภักดีต่อชาติ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ไม่ทำบาปและความสามัคคีเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับฟังความคิดเห็นเป็นของตัวเองและกันและเคารพบุคคลอื่น ซึ่งการกระทำเหล่านี้ถือเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม เมื่อบุคคลในสังคมส่วนมากเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมก็ย่อมทำให้สังคมมีความสงบสุขและทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้ ลดความขัดแย้ง ลดการเกิดอาชญากรรม ส่งผลต่อตนเอง สังคมและประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้มีข้อเสนอแนะ 2 ส่วนได้แก่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานการศึกษาทุกแห่งควรมีการกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมการตระหนักรู้ตนเอง เน้นการส่งเสริมกิจกรรมสาธารณะ การมีส่วนร่วมระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ อาจารย์และผู้บริหาร ในการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเนื่องจากสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบันที่รูปแบบของครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว ทำให้การทำกิจกรรมใดใดในครอบครัวระหว่างสมาชิกในครอบครัวลดลง ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บทบาท สถานะของสมาชิกในครอบครัวไม่มีปฏิสัมพันธ์กันดังเช่นในอดีต เพราะฉะนั้นหน่วยงานทางการศึกษาจึงต้องทำหน้าที่อบรม ชัดเกล้าให้บุคคลมีการตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับการมีคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคลเพื่อเป็นเกราะป้องกันตนเองจากการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

สถาบันการศึกษาควรมีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างหลักสูตรที่แท้จริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมตามตัวชี้วัดที่กำหนด ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการยกระดับพฤติกรรมที่ส่งผลต่อคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2561). *แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2559-2564)*. เข้าถึงได้จาก https://image.mfa.go.th/mfa/0/KdWX2o37NC/migrate_directory/other-20180719-160433-889866.pdf
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). *12 หมวดตัวชี้วัดสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชนไทย. สุขภาพคนไทย 2563*. เข้าถึงได้จาก https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/ThaiHealth2020/thai2020_2.pdf
- Boyd, K. (2024). The disciplined imagination of medical ethics. *Journal of Medical Ethics*, 50(8), 511-512.
- Corey, G., Corey, M. S. & Callanan, P. (2024). *Issues and ethics in the helping professions*. Pacific Grove, CA : Brooks/Cole.
- Dany, C. (2024). *Humanitarian Interventions: Ethical Dilemmas for Humanitarian NGOs*. In *The Palgrave Handbook of International Political Theory: Volume II*. Cham : Springer Nature Switzerland.
- Fischer, J. (2004). Social responsibility and ethics: clarifying the concepts. *Journal of Business ethics*, 52, 381-390.
- Furehaug, M. (No Date). *Differing Ethical Approaches to Frugality and Consumption of Modest Fashion*. In *The Routledge Handbook of Global Islam and Consumer Culture*. New York : Routledge.
- Kiran Babu, N. C., Agarwal, M., Aimen, I., Alex, L., Burman, N. & Savla, H. (2024). Frugality, Altruism, and Consciousness for Sustainable Consumption Amongst Adults in India. In *AI in Business: Opportunities and Limitations: Volume 1*. Cham: Springer Nature Switzerland.
- Kohlberg, L. (1969). *Stage and sequence: The cognitive-development approach to socialization*. In D. Goslin (Ed.), *Handbook of socialization theory*. New York : Rand McNally.
- Kumar, T. A. (2024). Ethical Dilemmas in State And Local Tax Planning: Balancing Profit Maximization And Social Responsibility. *Educational Administration: Theory and Practice*, 30(4), 667-678.

- Piaget, S. (1967). *The language and thoughts of the child*. Trans. M. Gabain. Cleveland, OH : Meridian.
- Sachayansrisakul, N. & Ponnara, N. (2024). Bestination: an approach to sustainable networking for Buddhist entrepreneurs. *International Journal of Business and Globalisation*, 36(2-3), 341-353.
- Senger, A. R., Torres, D. & Ratcliff, C. G. (2024). Potentially morally injurious events as a mediator of the association of gratitude and mindfulness with distress. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 16(2), 262.
- Shawver, T. J. (Ed.). (2024). *Research on professional responsibility and ethics in accounting*. England : Emerald Publishing Limited.
- Stefano, E. D. (2024). Frugality. An Aesthetic Category for a Sustainable Art of Living. *Contemporary Aesthetics, Special Volume 11*. Retrieved from <https://contempaesthetics.org/2024/07/13/frugality-an-aesthetic-category-for-a-sustainable-art-of-living/>
- Warunwutthi, N. & Wattananonsakul, S. (2022). *The Effect of Counseling Program with growth Mindset on University Student Resilience*. (Doctoral Dissertation). Srinakharinwirot University.
- White, C. J., Johnson, K. A. & Mirbozorgi, B. (2024). Unique cognitive and emotional profiles of interpersonal gratitude and spiritual gratitude. *The Journal of Positive Psychology*, 19(1), 25-36.
- Zhou, J., Azhar, A., Suhail, A. & Dai, J. (2024). Ethical Challenges of Disaster Management Faced by Humanitarian Populations: Empirical Insights from a Developing Country. *Natural Hazards Review*, 25(3), 05024005.